

Bohumil Říha: Adam a Otká

Byli jednou dva sourozenci – Adam a Otká, kteří spokojeně žili v malé vesnici. Jednoho dne je rodiče poslali k tetě do Prahy. Jak si děti ve velkoměstě poradily?

Pan Vencel nepustí děti na Pražský hrad samotné. Jak by je to mohlo napadnout! Nasadí několik koleček, aby se mu nerozutekla, než se vrátí, a půjde s nimi. Na Hrad chodí často a všecko jim ukáže. „Dobře,“ souhlasí děti. Adam se dívá na jeho šikovní prsty a řekne: „Pane Vencle, vy umíte pěkně hodinářit.“ „Myslíš?“ usměje se pan Vencel. „A co ještě umíte?“ „Už nic.“ „Snad ještě něco.“ „Umím žít ve městě.“ „Co to znamená?“ „To znamená: pamatovat si tváře a umět se seznamovat.“ „To my na Vykáni umíme taky,“ řekne Otká. Připadá jí to jako nic. „Já nevím,“ krčí rameny starý hodinář. „Možná, že to umíte. Ale ukažte mi to tady v Praze.“ „Zkusíme to, Adame?“ „Když chceš,“ souhlasí Adam. Jdou pěšky na Pohořelec a na horním konci Hradčanského náměstí se před nimi objeví Pražský hrad. Čechové ho stavěli přes tisíc let. Je tam na spořádané a úhledné hromadě fantazie dávných umělců a řemeslníků. Brána, kovaná mříž, nádvoří, hranoly budov, věže Svatovítského chrámu, špičky věží chrámu Svatojiříského. Děti hned uznají, že to musí být Pražský hrad. Pan Vencel se nemůže mýlit. Jenomže Otku víc než brána do Pražského hradu zajímají vojáci, kteří stojí před jejími sloupy. Mají na očích černé brýle a nehnu ani malíčkem. Kdo ví, jestli vůbec mrkají. A to by určitě měli, protože jsou nepochybně živí. Otká si usmyslí, že se s jedním z vojáčků seznámí. Ukáže panu Venclovi, jak si počíná v Praze holčička z Vykáně. Stoupne si před vojáka, prohlédne si ho od vyleštěných bot až po modrou čepici a řekne: „Kam koukáš?“ Voják nic. „Třeba mě nevidíš.“ Voják zase nic. Ani se neusměje. „Podívej se, já jsem tady před tebou.“ Voják nehne asi brvou. Stojí jako neživá socha. Otká se vrátí k Adamovi a k panu Venclovi. Je trochu zklamaná, ale panu Venclovi vysvětlí, že všim jsou vinny černé brýle, které má vojáček na nose. Nevidí skrz ně, takže se s ním Otká nemůže seznámit. Pan Vencel povzdychne a Adam se směje. Otká se domnívá, že se směje hloupě, a šlápne mu na nohu. Adam jí dá herdu do zad, ale aby to pan Vencel neviděl.

Bohumil Říha – Adam a Otká

1 Vytvoř správné tvary slovesa **chodit**:

já	<i>CHODÍM</i>	my	
ty		vy	
on		oni	

2 Vyber slovesa z prvních šesti větných celků a vepiš je do políček. Vyznačená písmena zapiš do tajeňky a pozpátku přečti. Vzniklá slova užij ve větě.

1. N E P U S T Í

2. []

3. []

4. []

5. []

6. []

7. []

8. []

9. []

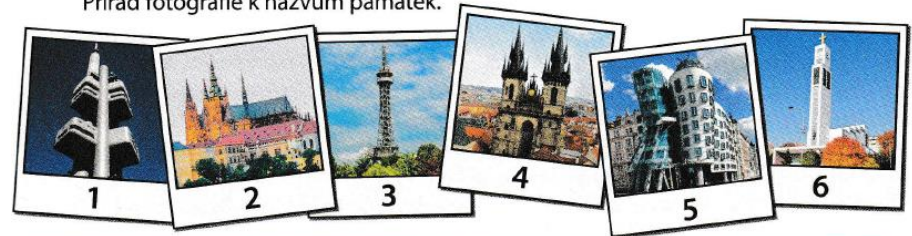
10. []

11. Ř E K N E tajeňka: []

3 Vypiš názvy míst, která děti v Praze navštívily.

4 V Praze můžeš narazit na mnoho stavebních památek. Přiřaď fotografie k názvům památek.

Týnský chrám	Tančící dům	Žižkovská věž	Pražský hrad
Kostel svatého Václava	9		Petřínská rozhledna

Petra Braunová: Rošťák Oliver

Oliver je třetřák, který dostal pozvání na prázdniny od bývalé spolužačky. Ta se s rodinou vrátila do Chorvatska. Oliver spolu s místními dětmi prožije přímo detektivní příběh.

Lidské mraveniště

„A ničeho se nebojí!“ maminka znovu kontroluje Oliverovu letenku i pas.
„Bojím se víc než ty!“

„Já se nebojím,“ vrtí Oliver hlavou.

Rozhlíží se na všechny strany. Letiště je mnohem větší než autobusové nebo vlakové nádraží. Vypadá jako mraveniště. Stovky lidí s cestovními kufry pohledem sledují ohromné displeje vysoko na zdi.

„Čeho by se měl bát?“ zubí se tatínek.

Maminka pevně drží za ruku malou Máří, která neví, jestli má hledět na tabule s čísly, na bratra anebo na bílého pejska s červeným obojkem, který právě důležitě šlape kolem nich. Máří by si ho ráda pohladila a trochu se proběhla, ale maminka ji drží pevně. Bojí se, aby se jí dcerka neztratila. Máří se kroutí. Všechno se točí kolem brášky, a to jí nebaví.

„Budeš tam cobydup.“

Maminka synovi uhladí patku na čele.

„Jo.“

„Letušky na tebe dají pozor.“

„Já vím.“

„Musíš je poslouchat!“

„Jo.“

„Při vzletu musíš hodně polykat, aby ti nezalehly uši.“

„Já vím. Při přistání taky.“

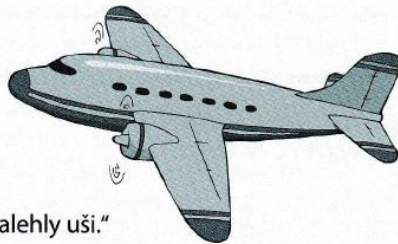
„Nesmíš se ztratit!“

Tatínek vezme maminku kolem ramen.

„Jak by se mohl ztratit? Letadlo ho spolkně a vyplivne ho až v Chorvatsku. A tam už na něho děvčata budou čekat. Babička Marici je spolehlivá.“

„Neboj, mami!“

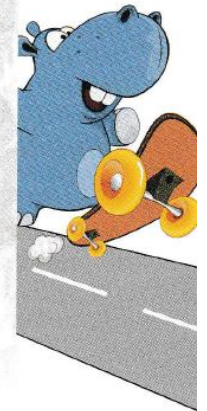
Oliver je netrpělivý. Trochu se těší a trochu se bojí. Letadlem už jednou letěl, ale s tátou. Maminka se tváří vyplašeně. Mrzí ji, že souhlasila s tatínkovým nápadem. Přesvědčil ji, aby syna pustil samotného. Cesta by jí ani miminku neudělala dobře. A tatínek musí zůstat tady. Co kdyby se děťátku chtělo na svět dříve, než spočítali lékaři? Kdo by ji odvezl do porodnice? Kdo by pohlídal dcerku? Maminka si připomněla, jak při narození Máří dala Olivera v rychlosti k sousedce, paní Králové. Rozčílilo ho to natolik, že si ošmikal všechny vlasy! Maminka se při vzpomínce usměje a znovu pohladí synkovu čupřinu na hlavě. Oliver je z toho hlazení už nervózní. Bezděčně škubne hlavou.

Petra Braunová – Rošťák Oliver a korále pro mořskou vílu

1 V osmisměrci vyškrtaj slova z nabídky. Zbývající písmena dají tajenku.

Slova:		T	E	L	E	V	I	Z	O	R
TELEVIZOR	APAČ	A	L	E	R	Ů	Ž	E	T	A
KAKTUS	ZEBRA	Š	D	Á	Z	A	R	B	O	L
OKNO	HRADY	K	N	A	K	Č	A	R	P	P
VRÁNA	RUKA	A	L	O	P	A	T	A	E	R
PRAČKA	RŮŽE	K	O	N	H	R	A	D	Y	A
KRÁVA	LOPATA	T	R	U	K	A	Á	O	A	P
PALOUK	PEDÁL	U	L	Á	E	L	T	N	I	O
TAŠKA	OBRAZ	S	Š	T	V	L	A	K	Y	R
PRAPOR	VLAKY	I	Č	A	P	A	L	O	U	K

Tajenka:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2 Na mapě Evropy najdi Česko a Chorvatsko. Změř pravítkem vzdálenost mezi Prahou a Zadarem. Spočítej, kolik kilometrů letadlem Oliver poletí.

1 cm na mapě = 336 km

